

Tak?ma Psikolojik Ba?I?I?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Tak?ma Psikolojik Ba?I?I?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31340>

Özet

Tak?ma Psikolojik Ba?l?l?k Ölçe?i (TPBÖ), bireylerin ait olduklar? tak?ma kar?? hissettikleri duygusal, devaml?l?kç? ve normatif psikolojik ba?l?l?k düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilm? bir arac?n Türkçe'ye uyarlanm?? formudur. Bu ölçek, özellikle spor bilimleri, örgütsel psikoloji ve yönetim alanlar?nda, tak?m performans?n? ve üye motivasyonunu incelemek için kritik bir öneme sahiptir. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk kültürüne uygunlu?unu ve psikometrik niteliklerinin yüksek oldu?unu göstermi?tir. Ölçek, 3 alt boyut ve toplam 14 maddeden olu?maktadır.

Ölçe?in geli?tirilme ve uyarlama süreci, Ersin Eskiler, ?hsan Sar? ve Fatih Soyer tarafından 2011 y?l?nda yay?mlanan kapsaml? bir geçerlik ve güvenilirlik çal??mas? ile tamamlanm??t?r. Çal??ma, Türkçeye çevrilen formun orijinal yap?y? korudu?unu ve güçlü bir iç tutarlılık sergiledi?ini ortaya koymu?tur.

Anahtar Kelimeler

Tak?m ba?l?l?kç?, psikolojik ba?l?l?k, ekip çal??mas?, örgütsel davran??, ölçek uyarlama, güvenilirlik, geçerlik

Yazarlar

Ersin Eskiler, ?hsan Sar?, Fatih Soyer

Amaç

Tak?ma Psikolojik Ba?l?l?k Ölçe?i'nin temel amacı, bireylerin çal??t?klar? veya üyesi olduklar? tak?ma yönelik duyduklar? psikolojik ba??n yo?unlu?unu ve niteli?ini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu uyarlama çal??mas?n?n spesifik amacı ise, ölçe?in Türkçe formunun psikometrik özelliklerini Türk örneklemini üzerinde test ederek, alan ara?t?rmalar?na sunulabilir hale getirmektir.

Ölçek, özellikle spor tak?mlar?, i? gruplar? veya akademik çal??ma ekipleri gibi kolektif ortamlarda birey-tak?m etkile?imini ve ba?l?l?k düzeylerini anlamlandırmak için tasarlanm??t?r. Bu sayede, ba?l?l?k düzeylerinin tak?m performans?, devams?zl?k ve üye memnuniyeti gibi sonuç de?i?kenleri üzerindeki etkileri incelenebilmektedir.

Yap?

Tak?ma Psikolojik Ba?l?l?k Ölçe?i, bireyin tak?ma olan psikolojik ba?l?l?k düzeyini ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil etmektedir. Ölçek, toplam 14 maddeden olu?makta ve bu maddeler üç farklı alt boyutta kümelenmektedir. Bu alt boyutlar, genellikle literatürde kabul gören ba?l?l?k

bile?enlerini (duygusal, devaml?l?k? ve normatif ba?l?k) yans?tmaktad?r.

Ölçekteki maddeler, bireyin tak?mdan ayr?lma iste?i, tak?ma duydu?u gurur ve tak?ma ba?l? kalma zorunlulu?u gibi çe?itli duygusal ve bili?sel ba?l?k ifadelerini sorgulamaktad?r. Bu çok boyutlu yap?, ara?t?rmac?lara sadece ba?l????n derecesini de?il, ayn? zamanda bu ba?l????n temelinde yatan motivasyonel kaynaklar? da analiz etme imkan? sunmaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe formunun geçerli?i, kapsaml? istatistiksel yöntemler kullan?larak titizlikle incelenmi?tir. Yap? geçerli?i, faktör analizi yöntemleri ile belirlenmi?; bu analiz, ölçe?in orijinal üç alt boyutlu yap?s?n? destekledi?ini göstermi?tir.

Ayr?ca, ölçe?in geçerlik çal??malar? kapsam?nda madde toplam korelasyonu ve test-tekrar test yöntemleri de kullan?lm??t?r. Madde toplam korelasyonlar?, her bir maddenin ölçülen toplam yap?ya ne derecede katkı sa?lad???n? göstererek içsel tutarlıl??a dayalı geçerli?i kan?tlam??t?r. Bu yöntemlerin birle?imi, ölçe?in teorik yap?y? do?ru ve tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ü sonucunu desteklemektedir.

Güvenirlik

Tak?ma Psikolojik Ba?l?k Ölçe?i'nin güvenilirlik düzeyleri oldukça yüksek bulunmu?tur. Ölçe?in güvenilirli?i, iç tutarlılık (Cronbach's Alpha), split-half (yar?lama) ve test-tekrar test yöntemleri ile belirlenmi?tir.

?ç Tutarlılık: Tüm maddeler için hesaplanan Cronbach's Alpha de?eri 0,80 olarak saptanm??t?r. Bu de?er, ölçe?in maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda yüksek bir uyum sergiledi?ini göstermektedir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Zaman içindeki tutarlıl??? ölçen test-tekrar test korelasyonu 0,54 ($p < 0,001$) olarak bulunmu?tur. Bu korelasyon, ölçe?in kısa zaman aral?klar?nda kararlı sonuçlar verdi?ini i?aret etmektedir.

Di?er Yöntemler: Split-half ve madde toplam korelasyonu analizleri de ölçe?in güvenilirlik düzeyini destekler nitelikte sonuçlar vermi?tir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amacıyla faktör analizi uygulanm??t?r. Bu analiz, ölçe?in Türk kültürüne uyarlanan formunun, orijinal ölçekle tutarlı olarak üç temel alt boyutta topland???n? do?rulam??t?r. Bu sonuç, Tak?ma Psikolojik Ba?l?k yap?s?n?n Türk örneğinde de benzer ?ekilde alg?land???n? göstermektedir.

Faktör yap?s?n?n belirlenmesi, ölçe?in teorik temellerinin ampirik verilerle uyum içinde oldu?unu kan?tlam?? ve ara?t?rmac?lar?n bu üç alt boyutu ba??ms?z de?i?kenler olarak kullanmas?na olanak tan?m??t?r.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Biçim: 14 maddeden olu?an, 3 alt boyutlu öz bildirim ölçe?idir. Maddeler, 7'li Likert ölçe?i üzerinden derecelendirilmektedir.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel olarak tak?m halinde çal??an bireyler (Örn: Sporcular, çal??anlar, ö?renciler).

Ya? Grubu: Genç yeti?kin ve yeti?kin popülasyonuna uygundur (Uyarlama çal??mas?nda kullan?lan örneklem genellikle üniversite ö?rencileri veya profesyonel gruplard?r).

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?, ölçe?in psikometrik özelliklerinin Türk örneklemini üzerinde ba?ar?l? oldu?unu göstermi?tir.

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lar?n kendilerine sunulan ifadelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirttikleri, 7 dereceli yan?t format?na sahip öz bildirim yöntemidir. Derecelendirme format?: (1 - **Kesinlikle Kat?lm?yorum** ve 7 - **Kesinlikle Kat?l?yorum**).

Anahtar Kelimeler

Ölçek geli?tirme, psikometri, tak?m performans?, güvenirlik ve geçerlik, spor psikolojisi, örgütsel ba?l?k

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ersin Eskiler

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut kaynakta belirtilmemi?tir.

Ba?l?k E-posta Adresleri: eeskiler@sakarya.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi: Sakarya Üniversitesi (Uyarlama çal??mas? yap?ld??? dönemdeki kurumsal ba?l?k).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? 2011 y?l?nda tamamlanm??t?r. Kullan?m izinleri ve ticari ücretlendirme konular? için sorumlu yazar Ersin Eskiler ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: [takima-psikolojik-baglilic-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Eskiler, E., Sar?, ?. ve Soyer, F. (2011). Tak?ma Psikolojik Ba?l?k Ölçe?i Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?. *Uluslararası ?nsan Bilimleri Dergisi*, 8(1), 1428-1440.

Ek olarak, ResearchGate üzerinden çal??man?n bir ba?lant?s?na eri?ilebilir: [researchgate.net](#) (Bu link, çal??man?n orijinal PDF'ini içermektedir).

Tak?ma Psikolojik Ba?l?k Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r.